

Ius. Si quis autem murmuraverit, vel contentiosus extiterit, aut opponens in aliquo contraria vo- luntatem præceptis, digne correctus tam diu abstineat, quandiu vel culpæ qualitas poposcerit, vel se pœnitendo humiliaverit atque emendaverit. Correctus autem non audeat usquam recedere. Si quis vero de fratribus, vel qui in cellis consistunt, ejus errori consenserit, culpabilis erit atque excommunicatione dignissimus.

VI. Ad horam vero orationis dato signo, si quis non statim prætermissio omni opere quod agit (qua nihil orationi præponendum est) paratus fuerit, foras excludatur confundendus. Operam vero dabunt singuli fratres, ut tempore quo missæ flunt, sive die sive nocte, quando diutius ad orationem standum est, non deficiant, vel superfluo foras recedant; quia scriptum est in Evangelio: *Oportet autem semper orare, et non deficere* (Luc. xviii). Et alio loco: *Non impediatis orare semper*. Si quis autem non necessitate, sed magis vitio procedendum putaverit, sciat se, cum deprehensus fuerit, culpabilem judi-

candum; quia per suam negligentiam et alios in A vitium mittit. In vigiliis observandum est, quando omnes conveniunt, quicunque gravatur somno, et exit foras, non se fabulis occupet, sed statim redeat ad opus, ad quod convenitur. In congregacione au- tem ipsa ubi legitur, aurem semper ad Scripturas habeant, et silentium observent omnes.

VII. Hoc etiam addendum fuit, ut frater, qui pro qualibet culpa arguitur vel increpatur, patientiam habeat, et non respondeat argenti; sed humiliet se in omnibus, secundum præceptum Domini dicentis: *Quia Deus humiliis dat gratiam, superbis autem resistit* (I Petr. v). Et, qui se humiliat, exaltabitur (Luc. xiv). Qui vero saepius correptus non se emen- daverit, novissimus in ordine stare iubeatur; sicut Dominus dixit: *Sit tibi sicut ethnicus et publicanus* (Matth. xviii). Ad mensam autem specialiter nullus loquatur, nisi qui præest, vel qui interrogatus fuerit.

Explicit Regula.

SEQUITUR TERTIA PATRUM REGULA AD MONACHOS.

OBSERVATIO CRITICA IN REGULAM SEQUENTEM.

Hæc est tertia Patrum in unum convenientium Regula, et quidem maxime cœnobitis præscripta: constat XIV præceptis tam ad monachos quam abbates et præpositos directis, quorum nonnulla sapiunt recentiorem disciplinam monasticam. Nam in primæva vita monastice institutione monachi ad clericatum communiter non evehebantur, prout hic supponitur: neque primis illis sæculis, præsertim tempore sancti Antonii, Serapionis, Pachomii, Paphnutii, etc., reperitur Regula monastica Latine scripta; quemadmodum et hæc conscripta fuisse videtur ob varios terminos ab Occidentalibus sive Latinis monachis communiter usitatos, qui raro inveniuntur in Regulis ex lingua Ægyptiaca vel Græca translati. Denique novitatem sapientis prescriptus niger cuculli color, cum ante sæcum septimum, imo tardius, vix reperiari possit aliquis determinatus color monachis designatus fuisse; recens enim est distinctio exorta inter monachos nigros et albos.

INCIPIUNT CAPITULA REGULÆ A SANTIS PATRIBUS PROLATÆ.

1. De conversis.
2. Ut abbas nihil sibi proprium vindicet.
3. De vestimentis monachorum.
4. Ut nulla mulier ad monasterium vel agrum monachorum accedat.
5. De lectio et operatione monachorum.
6. De his, qui ad opus Dei tarde occurrunt.
7. De silencio ad mensam.
8. Ut ad necessaria quadruplici bini vel terni militantur.

- C 9. Ut nusquam sine præcepto senioris egrediantur.
10. De his, qui de monasterio exire voluerint.
11. Ut abbas cum fratribus reficiat omni tempore.
12. Ut nullus monachus in infirmitate positus parentum studio commendetur.
13. De his, qui furfum faciunt.
14. Ut nullus alterius monachum sine permisso abbatis suscipiat.

Explicit Capitula.

INCIPIT REGULA.

I. Cum in nomine Domini, una cum fratribus nostris convenissemus, in primis placuit ut Regula et instituta Patrum per ordinem legerentur: quibus lectis placuit, si de sæculo quis in monasterio converti voluerit, Regula ei introeundi legatur, et omnes actus monasterii illi patetant. Quod si omnia apte suscepit, sic digne a fratribus in cellula suscipiatur, tum si aliquam in cellulam voluerit inferre substantiam, in mensa ponatur coram omnibus fra-

tribus, velut Regula continet. Quod si susceptus fuerit, non solum de substantia quam intulit, sed etiam nec de seipso ab illa judicabit hora.

II. Abbatи vero nulli licet sibi quidquam proprie vindicare, cum omnia Deo propio in illius maneat potestate. Si quis vero, quod in Regula junioribus prohibetur, sibi aliquid ex successione parentum, seu quolibet donato retinere presumperit, et non omnia in commune posuerit, a fratribus arguantur.

Si in vitio perstiterit, in notitiam episcopi defera-
tur; qui si ab episcopo correptus nec sic emenda-
verit, deponatur.

III. Vestimenta vero fratribus necessaria ita ab-
bas omnibus ordinare debet, quæ monachis deceant;
non diversis coloribus tincta, exceptis cucullis quæ
comparantur, si fuerint nigræ, uti eas debere cen-
semus.

IV. Familiaritatem omnium mulierum, tam pa-
rentum quam extranearum, pro custodienda vita vel
cavendis laqueis diaboli, ab omnibus monasteriis
vel cultarîs monachorum; seu frequentationem mo-
nachorum a monasteriis puellarum, sicut Regula
docet, prohibere censemus. Neque ulla mulier in
interius atrium monasterii ingredi audeat. Quod si
cum consilio vel voluntate abbatis monasterium vel
cellulas monachorum quædam fuerit ingressa, me-
rito ipse abbas et nomen abbatis deponat, et infe-
riorem se omnibus presbyteris recognoscat, quia
talis sancto gregi præponi debet, qui eos immacu-
latos Deo offerre procuret; non per quaslibet fami-
liaritates diabolo sociare festinet.

V. Matutino dicto fratres lectioni vacent usque ad
horam secundam: si tamen nulla causa extiterit
qua necesse sit etiam prætermissa lectione aliquid
feri in commune. Post horam secundam unusquisque
ad opus suum paratus sit usque ad horam no-
natu: quod injunctum fuerit, sine murmuratione
perficiat.

VI. Ad horam vero orationis dato signo, qui non
statim prætermisso omni opere quod agit (quia
nihil orationi præponendum est) paratus fuerit, ab
abbate vel præposito corripiatur: et nisi prostratus
veniam petierit, excommunicetur.

VII. Ad mensam autem specialiter nullus loqua-
tur, nisi qui præest, vel qui interrogatus fuerit.

VIII. Ad necessaria quærenda in cellula, bini
egreditur vel terni fratres: et ita illi, quibus cre-
ditur, non qui verbositatem aut gulam sectantur.

IX. Si quis vero extra conscientiam abbatis vel
præpositi, qualemcumque locum egressus, gulæ vel

A ebrietati se sociaverit; aut si in proximo transmis-
sus, pro sua levitate vel gula, non statim expedita
necessitate ad cellam redierit, cum in id facinus
fuerit detectus, ut canones docent, aut triginta die-
bus a communione separetur, aut virgis cæsus
emendetur.

X. Quod si casu quis frater de cellula ex qualibet
scandali causa exire voluerit, nihil penitus nisi nu-
galissimo induatur vestimento, et extra communio-
nem infidelis discedat.

XI. Illud quoque statuimus ut abbates omni tem-
pore cum fratribus resificant: quia eo tempore quo
fratres aut pro negligentia arguere, aut spirituali
debent sermone imbuere, absque certa necessitate
se removere non debent.

XII. Id etiam pro custodienda fama specialiter
statuimus, ut nullus monachus in infirmitate positus
relicto monasterio parentum suorum studio com-
mendetur: quia magis eum sæcularium spectaculo-
rum visu aut auditu pollui censemus, quam ab ægri-
tudine posse purgari.

XIII. Si quis vero monachus furtum fecerit, quod
potius sacrilegium dici potest, id censuimus ordi-
nandum, ut junior virgis cæsus tanti criminis reus
nunquam officium clericatus excipiat; si vero jam
clericus in id facinus fuerit deprehensus, nominis
ipsius dignitate privetur: cui sufficere potest pro
actus sui levitate, impleta pœnitentia satisfactione
communio.

XIV. Monachum nisi abbatis sui aut permisso aut
voluntate ad aliud monasterium commigrantem,
nullus abbas aut suscipere, aut retinere præsumat.
Quod si ad districtiorem Regulam non pro actus sui
levitate tendentem abbas suus ipsum ad alterum mo-
nasterium transire permiserit, ut inde postea sub
aliqua occasione egredi præsumat, nulla ratione
permittimus. Sane si quis post hanc diligentissimam
sanctionem, non observare quæ sunt superius com-
prehensa, præsumpserit, reum se divinitatis pariter
et fraternitatis judicio futurum esse cognoscat.

Explicit Regula a SS. Patribus prolatæ.

S. MACARII ALEXANDRINI

ABBATIS NITRIENSIS.

REGULA AD MONACHOS.

DE S. MACARIO EJUSQUE REGULA VETERUM TESTIMONIA.

Martyrologium Rom. postridie Kal. Jan.

In Thebaide commemoratio S. Macarii Alexandrini abbatis.

S. Hieronymus, epistola 23.

Quid ante non plures annos Nitriæ gestum sit, referemus. Quidam ex fratribus, parcior magis quam ava-
rior, centum solidos, quos lina texendo acquisiverat, moriens dereliquit. Initum est inter monachos concilium (nam in eodem loco circiter quinque millia divisis cellulis habitabant) quid facto opus esset: alii
superibus distribuendos; Macarius vero, et Pambo, et Isidorus, et cæteri, quos Patres vocant, sancto in
eis loquente Spiritu, decreverunt infodiendos esse cum eodem, dicentes: *Pecunia tua tecum sit in perdi-
tionem.*

Socrates, Hist. eccl. lib. iv, cap. 18.

Macarius Alexandrinus cum cætera quidem omnia Ægyptio Macario esset similis, iu hoc tamen dispa-